

१ कुक्काय वासुदेवाय रुक्मय यत्रमात्मना यनत क्रीडा नाभय (मविन्द्याय नमो नमः॥ नमः यत्रम कल्याण कावि (वयाय रुक्मिणी)  
 २ क्रीडा कावि (वयाय रुक्मिणी विष्णुनाथानि वनमः॥ ॥ इति दीप्यन् यत्रा (वयाय रुक्मिणी गता रुक्मिणी संहितायां याता लखा रुक्मिणी  
 रुक्मिणी नावया रुक्मिणी यत्रा वायु॥

रुक्मिणी यत्रा रुक्मिणी

360  
 vyakarana

आशुभ नरुक्मिणी  
 1906  
 ASHA ARCHIVES







[illegible][illegible]



氣

[illegible][illegible]











लाटु ॥ नन्दु नन्दनी नन्दु ॥ धंसनी धंसनी धंसनी ॥ व्ययतु व्ययनी व्ययतु ॥ व्ययता व्ययता व्ययता  
 म ॥ लिटि ॥ नन्द ॥ नन्दनी नन्दयु ॥ धंसत धंसयागी धंसवतु ॥ व्ययतु व्ययनी व्यययु ॥ व्ययत व्यययागी  
 व्ययवतु ॥ न ॥ ॥ लङ्गुलामन ॥ ८ काम ॥ यथादिशुतायुदित ॥ यत्रसेयदधिनि विगयनार्थ ॥ पूर्ववन्तुजदय ॥  
 नद ॥ नित ॥ नदद्वी ॥ निनिमिरा दासनपदं रुवति ॥ यथा भ्रातृनामानदध्व लिमलिगदसेदापिव ॥ जि  
 ध ॥ धमनिधमनयक यन्धक ॥ धेनीयसीदा ॥ यथादीना कानेनितियन ॥ पिवादयआदगेरुवति ॥ ०० ति सीया  
 दल ॥ नीयत नीयत नीयत ॥ लेटि ॥ अनीयत अनीयनी अनीयत ॥ लाटि ॥ नीयनी नीयनी नीयनी ॥  
 लिटि ॥ नीयत नीययागी नीयवतु ॥ ॥ वमकीजयी ॥ पूर्ववन्तुजदय ॥ अत्रदालुदिगुआसनपद ॥ वमन न

मत वमक ॥ विपूर्व ॥ व्यापय निखानम ॥ यथ उपसर्पय ॥ उरुवाधमन ॥ यत्रसेयदस्या ॥ विनमति विनमन ॥ विनम  
 कि ॥ उपात्र ॥ उपयुर्वाधमन ॥ यत्रसेयदं रुवति ॥ उपनमति ॥ लेटि ॥ अनमन अनमनी अनमक ॥ विपूर्व ॥ लुका  
 यलवि ॥ लुका विपनगायलादगेरुवति ॥ अनम ॥ अनमनी अनमन ॥ लुका ॥ सुवर्णदीर्घ ॥ उपात्रमन ॥ उपात्र  
 मनी ॥ उपात्रमन ॥ लाटि ॥ वमनी वमनी वमनी ॥ विनमनु विनमनी विनमनु ॥ उपनमनु ॥ उपनमनी ॥ उपनमनु ॥  
 लिटि ॥ वमन वमयागी वमवतु ॥ विनमनु विनमनी विनमयु ॥ उपनमनु ॥ उपनमनी ॥ उपनमयु ॥ ॥ वदवाकायावा  
 वि ॥ वदति वदत वदति ॥ रासनापसं रासाकानुयत विनमयु पमक ॥ लष्वद ॥ रासनदीफि ॥ उपसं रासाउप  
 नहाने सम्यक् संयोध ॥ यत्र उल्लाह ॥ विनमित्रीनामति ॥ उपमकगीनरुमयं कन्दन ॥ लष्वर्थ ॥ वदवाकायावा  
 संख २



[illegible]

यक कमः पवस्मै पदयुक्ते द्वाता ४ पवस्मै पदविषयनि निपवता दीर्घा रुवति ॥ कामाति । कामगः । कामकि ॥ विष्पूर्वः । विष्पाद  
विह्वलः । विष्पूर्वः । कामगच्छति ४ पादविक्रयार्थं आत्मनयदीरुवति ॥ विकमत । आहृष्टपूर्वः । आहृष्टद्रमनः । आहृष्टपूर्वः ।  
मगच्छति । आत्मनयदीरुवति ॥ आकमत ॥ आनिद्रमनः ॥ अहिधानात्रेह आकमनिष् । आहृष्टमर्गिनी । आपात्यसि वधोत्था  
युडयः ॥ अतास्या मूलवस्य । कमगः कियानकवर्तमानाद्यात । आत्मनयदीरुवति ॥ एकमतगः । उपकमतगः । उपप  
नास्या । आस्या मूलवस्य कमगच्छति । आत्मनयदीरुवति ॥ उपकमत । यवाकमत ॥ लडि ॥ अकमत । अकमता । अकम  
क ॥ अकामः । अकामेता । अकामन । यत्नदः ४ अकामतः सवर्षा दीर्घः । अकमत ॥ लडि ॥ कमगा । कामतु । विक  
मगा । अकमता ॥ लिडि ॥ कमत । कमयाता । कमवत ॥ कमत । कमता । कमयूः । विकमत । अकमत ॥ लः ॥ कि







मलाङ्गाक। मलायकाकवर्णमानानी मलाङ्काकवर्णमानानी। नितिकानस्य दकार। उदयक २

यकृग। लदि। अयकृग। अयकृगी। अयकृनु॥ उदयकृग। उदयकृगी। उदयकृक। अयकृग। अयकृगी। अयकृक॥ ला  
दि॥ यकृग। यकृगी। यकृनु॥ अयकृगी। उदयकृगी॥ लिदि॥ यकृग। यकृयागी। यकृयु॥ अयकृग। उदयकृग॥ दा॥ वा  
गनिनिवृत्ति॥ धात्वादि॥ य॥ स॥ धात्वादीवर्णमानस्य सस्य सस्य रचयति। निमित्तापायने निमित्ताकस्या पायाय॥ निवृत्तिवना॥  
स्य॥ धात्वादिना निमित्तादय॥ निमित्ति। अयपूर्व॥ सस्य सस्य विद्य॥ य॥ य॥ उदयस्य सस्य विद्येगर्हणा वासनयदं रुवति॥  
अवनिष्ठग। उदयार्द्धकर्मनिष्ठ॥ पूर्वलिङ्गनवर्द्धकर्म निश्चयनयदं रुवति। उलिष्ठग। उदयपूर्व॥ उपात्मकन॥ उ  
यपूर्वलिङ्गनर्मकन॥ अश्चयनयदं रुवति॥ उयनिष्ठग। गयगासूर्य। वानिष्ठाया निविकर्ष। राजनामिपति  
ष्ठग। उयनिष्ठगिवा॥ लदि। अमिष्ठ॥ अमिष्ठगी। अमिष्ठनु॥ सवर्द्धदीर्घ॥ अवातिष्ठग। अवातिष्ठगी। अवातिष्ठ

११

क। उदयनिष्ठग। उपातिष्ठग। लादि॥ निष्ठग। अवनिष्ठगी। उलिष्ठगी। उयनिष्ठगी॥ लिदि॥ निष्ठग। अवनिष्ठग। उलि  
ष्ठग। उयनिष्ठग॥ य॥ नीष्ठाप॥ अश्चयनय॥ धात्वादिर्धुकास्य न॥ स्या॥ उल्लयादलो। नयति  
नयग। सम्मानन। नय॥ नावायकन॥ नय॥ निविगनयययनिय॥ नय॥ धात्वादिर्धुकास्य न॥ स्या॥ उल्लयादलो। नयति  
नयग। उयनयग। उयपूर्व॥ यनानूनासिकनूनासिकावा यन॥ यदाकस्यानूनासिकयवता नूनासिकादलो  
रुवति। वाग्निदकास्य नय॥ उन्नयग। विपूर्व॥ कर्कश वागवीनकर्मवि अग्नीवीनकर्मवि कर्कश नयग  
अश्चयनयदं रुवति॥ कार्य विनयग॥ लदि॥ अन्नयग। अन्नयगी। अन्नयनु॥ अन्नयग। उपात्मयग। रुदन  
यग। अन्नयग। लादि॥ नयग। नयगी। नयनु॥ नयगी। नयगी। नयकी। उयनयगी। उन्नयगी। विनयगी॥



五

[illegible]

नर्गा नथन ॥ लिङि ॥ चयन ॥ उचयन ॥ सचयन ॥ अ ॥ तयसकाय ॥ तयनि ॥ उचयव ॥ उचयि ॥ तय ॥ आख्यामय  
सर्जायास्त्रा मं कर्मकादकर्मकाद्यतयननात्मनयदंरवति ॥ उरुयन ॥ वितयन ॥ निसयव ॥ निसयपतावनासव  
न ॥ निस ॥ सकानस्य नयनीयनग ॥ वत्तंरवति ॥ अनाधवनथ ॥ अनाधु ॥ सकावनवन्नय ॥ अनाधकानठवनी  
यीया ॥ गषकावठवनीयि ॥ रवत ॥ निरुयनि ॥ लिङि ॥ अतयन ॥ अतयनी ॥ अतयन ॥ उदतयन ॥ अतयन ॥ ला  
टि ॥ तयनु ॥ उरुयनी ॥ वितयनी ॥ लिङि ॥ तयन ॥ उरुयन वितयन ॥ व ॥ वरुषायले ॥ वरुनि ॥ वरुन ॥ वरुकि ॥  
गत्वात्मनयदं वरुनयपूर्व ॥ पाद्वरु ॥ सपूर्व ॥ ददंरवति ॥ अतस्मैयदं ॥ सवरुनि ॥ सनिपूर्व ॥ नर्दिनदयदय  
तद्युमांस्तिरुकि यातिवातिहाति यातिवयवरुनि ॥ अमाति विना ॥ निदाम्बुव ॥ उयसर्जक निमिरा इरुनस्यनवृप

२ स्वनि

क्रि०

रुवागि २



[illegible][illegible]







यागी। जवगी। जस्र। जयाथ। जध्व। जय। जयावरु। जयामरु॥ यवीरु। यूगी। यूववु॥ रु। नपित्ता०॥ सार्धधुक्  
 मपिदिनिरुदित्तुनिषध४। वृदि। वृगी। वृग॥ अष्टमृदु। वादुयवायपीनिनेत्य॥ अटिसनिवसमसा। नपिपि  
 त्तंननशुग४। यवालि। यवाव। यवाम॥ वृगी। वृवागी। वृवगी। वृध्वे। वृवाध। वृध्वं। पित्ताहुग४। यवे। यवावरु। य  
 वी०॥ वामरु॥ लिदि॥ अष्टा०। अष्टागी। उर्यपदाका० अष्टवर्गनादयदाका॥ इतिपनत४। पुनर्वधिनया४। पनवृपका  
 दग्नश्वनि। अष्ट४। अष्टा४। अष्टागी। अष्टाग॥ अष्टी। अष्टाव। अष्टाम॥ नयीन। नयीयागी। नयीनन॥ नयीथ४।  
 नयीयाध। नयीध्वं। नयीय। नयीवरु। नयीमरु॥ यासृगदित्ताहुगनिषध४। यूया०। यूयागी। यूय४। यूया४। यूया  
 न॥ यूयाग। यूया। यूयाव। यूयाम॥ उवठ। यूवीग। यूवीयागी। यूवीनन॥ यूवीथ४। यूवीयाध। यूवीध्वं। यूवीय। यूवी

[illegible]



सूत्रललापः॥ वाचसान् ॥ अवसानविषयमतीत्यनादौ ॥ रुवगिवा ॥ अव० ॥ अवद ॥ अविह ॥ सिद्धयस्तुविदित्यर्थः ॥  
सिद्धकादयस्तु संहकादिद्वयप्रयत्नस्य फलकावसम्भितानामर्थादौ ॥ रुवगि ॥ अविह ॥ सिद्धिधाता नृत्तस्य नृवर्त्तमा  
न दृष्टधाता ॥ यदाकदाकानस्य सिद्धिप्रयत्नानां वा नृत्तं रुवगि ॥ नृत्तकथं स्यात् ॥ सिद्धिप्रयत्नानां विधानां ॥ यत्नयत्ना यत्नस्य  
यत्नकला यत्नयत्नापि सन्निवृत्त्ययनिमित्तं ककार्यं रुवगीतिवचनाद् रुवगि ॥ नृत्तस्य विमर्शः ॥ अव० ॥ अवद ॥ अवद ॥ ७६  
द ॥ अविह ॥ अविह ॥ अवद ॥ अविह ॥ अविह ॥ समविह ॥ समविह ॥ समविह ॥ समविह ॥ लाटि ॥ वरु ॥ विह ॥ विह  
दु ॥ विह ॥ सविह ॥ सविह ॥ सविह ॥ सविह ॥ लिटि ॥ विह ॥ विह ॥ विह ॥ सविह ॥ सविह ॥ सविह ॥ सविह ॥  
॥ नृत्तं नृत्तं विमर्शः ॥ नृत्तं नृत्तं विमर्शः ॥ नृत्तं नृत्तं विमर्शः ॥ नृत्तं नृत्तं विमर्शः ॥ नृत्तं नृत्तं विमर्शः ॥

[illegible]











शिव्यानां । अस्ति यः ॥ १३ ॥ उद्युक्त्या कानन ॥ पपूर्वः उगाव दितुं किं हलीति नित्यं कृद्धो साकार्या दुष्टे विनावा हलोदापि  
 तिसावधौ कयनमाला कसिगि उद्युक्त्या वदितुं वनिवा । आ । उति । आ । उति ॥ अस्ति दात्मनयदी । यान् नृग । यान् नृवा  
 न । यान् नृवत ॥ लटि ॥ उ । अ । पक । उ । उ । ह्रीना वय क हलादि सावधौ कयिनि यनता । उ । अ । हवनि । आ । वृद्धिः । आ । उ ।  
 यान् नृग ॥ लटि ॥ आ । उ । उ । आ । उ । उ । यान् नृग ॥ लिटि ॥ यान् नृया ० । यान् नृवीग ॥ १४ ॥ इदानीं ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥  
 मान इहाद्यादि यः ॥ अस्ति यः ॥ इहाद्यादि यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥  
 अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥  
 अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥ अस्ति यः ॥

सं चर्च। अस्यासवर्तमानानां मर्त्या चमः ४॥ वाक्यं ४॥ श्रुति। श्रुतिः ४॥ उक्तं यस्मिन्। अस्मिन् च कवले यद्विदिग-  
उक्तं अयि अयस्मिन् सङ्कर्मः ४॥ मानं व्यनं वर्तमानं। अयस्मादित्यदादशः ४॥ इत्युक्तं ४॥ सार्वभौतकं इत्युक्तं सङ्कर्मस्य सङ्क-  
ययानस्य तानेकाचः ३॥ स्यात्पूर्वस्याज्जादौ सार्वभौतकं यत्नं यत्नं दण्डः ४॥ इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं।  
इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। ॥ इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं।  
अस्यासादिकार्यकृतं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं।  
नागव्यनं वर्तमानं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं।  
नगव्यकावादनः ४॥ इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं। इत्युक्तं।











五

[illegible][illegible]







[illegible][illegible]



४३ यस्मात् ७ सूनाति सूत्राति स्युति स्फोति रुवति स्फात नयस धमेव स ऊरू सु ऊर्ण । उपसर्ग निमित्त इह न वां सूनाद्यादीनामूर्ध्व्याद  
गच्छ्या ७ अलिष्वानि ॥ १ ॥ अग्रयोको ॥ उ कान् ४ सूत्राति सूयति धृ उदिता वति विगव चार्थः ४ अग्रुग संयाग पूर्वत्वा  
इकाद गान रुवति । अग्रुवान् । अग्रुवन । अग्रुव । अग्रुवाधे । अग्रुवे । अग्रुव । संयाग पूर्वत्वा इकानलोपान रुवति । अ  
ग्रुवरु । अग्रुमरु ॥ स्फाघुनाध्रुविनिनसा चक्षपाफ मिति न काना इहन स्य न वर्गस्य चूर्त्वं न रुवति ॥ २ ॥ विश्वचयन ॥  
विनाति । विनूत ४ विन्वति । विनून । विन्वान । विन्वन ॥ लटि ॥ असूना ७ असूनगा । असून्वन । असूनृत । असून्वागा । अ २३)  
सून्वता । आट् । अग्रू ७ अग्रूवागा । अग्रूवत । अविना ७ अतिनूत ॥ लटि ॥ सूनाडु । अलिष्वानि ७ अलिष्वाना । अ  
लिष्वानि ॥ उगप्रपत्ययाद संयाग पूर्वा ७ उकान पत्यया ७ अ संयाग पूर्वा इहन स्य दन्त रुवति ॥ अलिष्वान् । अलिष्व

[illegible]



[illegible]

दीर्घ ४२

दिनासंप्रसादनं ॥ कृत्वातिठक गस्यवर्च ॥ यकृति ॥ अष्टपूर्व ॥ आदित्यकृत्वा नृपसंख्यानमित्यात्मनयर्द ॥ अष्टकृत्वा ॥  
लुटि ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ लाटि ॥ यकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ लिटि ॥ यकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ ५ ॥ विगस्यवर्चन ॥ विगति ॥ नर्विग ॥  
निर्वृत्तिदिगननात्मनयर्दरुवति ॥ निविगन ॥ लुटि ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ लाटि ॥ विगत्वा ॥ निविगता ॥ लिटि ॥ विगत्वा ॥  
निविगन ॥ ६ ॥ कृत्वा ॥ कृत्वा ॥ लुटि ॥ अष्टकृत्वा ॥ लाटि ॥ कृत्वा ॥ लिटि ॥ कृत्वा ॥ ७ ॥ कियत्वा ॥ कियति ॥ स्वनिगत्वा ॥  
त्मनयर्द ॥ कियति ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ कियति ॥ अष्टकृत्वा ॥ कियति ॥ अष्टकृत्वा ॥ कियति ॥ अष्टकृत्वा ॥  
युतिकियति ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥ अष्टकृत्वा ॥  
कियति ॥ अष्टकृत्वा ॥ कियति ॥ ८ ॥ गल ॥ नृधिनआवन ॥ ९ ॥ नृधिनआवन ॥ नृधिनआवन ॥ नृधिनआवन ॥ नृधिनआवन ॥



ह्यथारुवनि। गपाय वादः॥ मिदवाक्या उपनन्त्य ह्याद यः पना रवति। अनूबन्धलापः प्रसक्तधातुश्चैव॥ अषडरुनया सु  
कावथकावथा द्विकानादगं॥ सा०। दधानि विज्ञापित्वा। मलीजनुमगीति पूर्वप्रकाशदकावः॥ अष्टौघादिना नत्वं। नृणां द्वि। नृ  
सानन्ता पठन्त्यकावलापः॥ मत्रास निस्वर्ण। रुलउरु नस्य मनः सवर्णम नियन्ता लापो रवति वा। नष्टोपलान्तस्य म  
लीत्यनूस्वानः॥ नत्व कथमन०। अयः पनस्मिन् पूर्वविधि। अजादगं॥ यननि मिरुकः॥ पूर्वविधि करुण्य स्फुनि वहुव  
ति। अकावलापस्य स्फुनि वहावाक् मलयकत्वा०। नायदाषः॥ नपदान् द्विवचनवनयलाप स्वप्नसवर्ण नूस्वानदीर्घञ्  
अर्विषिष् ७ पूर्वविधिष्व करुण्यम् अजादगं॥ स्फुनि वन्नरुवति। ँ निस्फुनि वहावनिष्वक्॥ अनूस्वानसाययिपनस  
वर्णुं ँ ति तस्य पूननेकावः॥ लक्ष्माय पूर्वशा सिद्धमिति एते करुण्य पनसवर्णु स्या सिद्धत्वान्नरुवति। नन्धः॥ धला

[illegible]











[illegible][illegible]



संजानीगी ॥ लिङि ॥ जानीया ॥ जानीयागी ॥ जानीयू ॥ अपजानीत ॥ संजानीत ॥ ४ ॥ ग ॥ लि ॥ वृत्त ॥ सत्पापपासवृत्तदीनरु  
ल ॥ क ॥ स ॥ ना ॥ ला ॥ म ॥ ल ॥ व ॥ व ॥ म ॥ क ॥ र्हु ॥ वृ ॥ हु ॥ वृ ॥ ना ॥ दि ॥ या ॥ लि ॥ व ॥ स ॥ य ॥ वृ ॥ दि ॥ य ॥ य ॥ र्हु ॥ प ॥ र्हु ॥ क ॥ र्हु ॥ य ॥ र्हु ॥ ना ॥ दि ॥ य ॥ य ॥ लि ॥ व ॥ प ॥ त्थ ॥ या ॥ रु ॥ व ॥ नि  
॥ व ॥ का ॥ ना ॥ वृ ॥ द्वा ॥ थ ॥ ४ ॥ पृ ॥ ग ॥ क ॥ ल ॥ द्वा ॥ प ॥ थ ॥ म ॥ ति ॥ गु ॥ ४ ॥ वा ॥ नि ॥ वृ ॥ नि ॥ मि ॥ त्ति ॥ स ॥ ना ॥ य ॥ का ॥ धा ॥ न ॥ व ॥ ४ ॥ स ॥ न ॥ व ॥ क ॥ व ॥ का ॥ म ॥ व ॥ क ॥ व ॥ क ॥ य ॥ क ॥ य ॥ लि  
व ॥ य ॥ द्वा ॥ य ॥ क ॥ आ ॥ य ॥ वृ ॥ य ॥ द्वा ॥ व ॥ न ॥ स ॥ ना ॥ य ॥ का ॥ धा ॥ न ॥ व ॥ स ॥ र्हु ॥ का ॥ रु ॥ व ॥ नि ॥ त ॥ ना ॥ ल ॥ ट ॥ ति ॥ प ॥ न ॥ प ॥ तु ॥ ना ॥ या ॥ द ॥ ग ॥ ४ ॥ वा ॥ न ॥ य ॥ नि ॥ वा ॥ ३२  
न ॥ य ॥ न ॥ ४ ॥ वा ॥ न ॥ य ॥ नि ॥ ॥ लि ॥ व ॥ य ॥ नि ॥ उ ॥ का ॥ द्वा ॥ ना ॥ वा ॥ स ॥ न ॥ प ॥ द ॥ म ॥ ३ ॥ क ॥ र्हु ॥ न ॥ व ॥ क ॥ य ॥ क ॥ र्हु ॥ ल ॥ म ॥ र्हु ॥ य ॥ नि ॥ ॥ वा ॥ न ॥ य ॥ नि ॥ ॥ ॥ प ॥ ल ॥ न ॥ क  
॥ ॥ ॥ प ॥ ल ॥ य ॥ नि ॥ प ॥ ल ॥ य ॥ न ॥ ॥ ॥ ॥ अ ॥ र्हु ॥ य ॥ जा ॥ या ॥ अ ॥ र्हु ॥ य ॥ नि ॥ अ ॥ र्हु ॥ य ॥ न ॥ ॥ लि ॥ टि ॥ अ ॥ र्हु ॥ वा ॥ न ॥ य ॥ ॥ अ ॥ र्हु ॥ वा ॥ न ॥ ॥ अ ॥ प ॥ ल ॥ य ॥ ॥ अ ॥ प ॥ ल  
॥ य ॥ न ॥ अ ॥ र्हु ॥ य ॥ ॥ अ ॥ र्हु ॥ य ॥ न ॥ ॥ लि ॥ टि ॥ वा ॥ न ॥ य ॥ तु ॥ वा ॥ न ॥ य ॥ ना ॥ प ॥ ल ॥ य ॥ तु ॥ प ॥ ल ॥ य ॥ तु ॥ प ॥ ल ॥ य ॥ ना ॥ अ ॥ र्हु ॥ य ॥ तु ॥ अ ॥ र्हु ॥ य ॥ ना ॥

[illegible]



[illegible][illegible]



[illegible][illegible]







आजिबिलिङ्गोऽविगिलिङ्ग । अनूवर्धलापः लस्यमानतिवादयः । लिङ्गाणिषि । आजिबिविषयेयो । लिङ्गविहितसुता  
दग किङ्ग आर्द्धधनुकसंज्ञा रवणि । आर्द्धधनुकस्य कुवादयानरुवनि । किङ्गलिषि । आजिबिविषयया । लिङ्गिदि  
नस्य यासूट् किङ्गवणि । यस्यस्यार्द्ध किर्त्तनामगम्य ॥ स्कास्यधुवकव । यदाकस्य संयोगसुदायाः सकाव  
ककावयोऽपि रुवणि ॥ मलिवपवगः ॥ रूपाः । रूपाः । रूपाः । रूपाः । रूपाः । रूपाः । रूपाः । रूपाः । रूपाः । ३६  
रूपाः ॥ ७५ ॥ लिङ्गः सीधुतिनि सीयूट् । आर्द्धधनुकस्य रुलादः वलादनार्द्धधनुकस्य नूता गमः ॥ स्याः । स्याः ।  
॥ ७५ ॥ लिङ्गः सन्धनिना सुकावधकावथाः सृजगमा रवणि । टित्ताकथयाः पूर्ववनि । आदगपययया विनि

बलं दूनाद्विनिगकानस्यटलं । अधिषीष्ट । अधिषीयाह्म । अधिषीवन् । इत्येव । अधिषीष्टा । अधिषीयाह्म । अधिषी  
 ध्व । अधिषीय । अधिषीवहि । अधिषीमहि ॥ यच्चा । यच्चाह्म । यच्चास्य । आर्द्धभातुकस्यरुत्नादविनीटिनं साकिन  
 निकुमीत्यधिक्य एकावडपद (अनूदाका) । उवद (अनूदाका) । अतः कावज अनूदाकस्येगमाश्च नस्यवेलादेना  
 द्वे भातुकस्य ००तागमानरुवति ॥ कडयद (अनूदाका) । यतर यश्चकत्तु विस्यकार्थमिति द्वाविकास्य  
 विश्वपदयेक ॥ ॥ अनिष्टवर्त । रुवगीतिद्वयगा । मिमांसुष्ट ४ । एवदकिगद्विद ४ । अदकमृदकमेन  
 अदकमृदो । विलीढिवर्तुष्वथगीद्विषयावपि ॥ ॥ अनाश्रव । अजकायाभातु ४ । ससर्वजिनिष्टवति । ०० निष्टव  
 गीज्ञायगा । गवामजकानां भातुनीम ॥ ००मान् भातुनस्यट ४ । एवदकिगद्विद ४ । अनिष्टिद आचार्या ४ । अद



[illegible][illegible]



दिहउपचय। इहपुनः मिहसवन गुरुजमनि वरुसापने लहवधन हरुसीकनः लिहआसादन। ममअपु  
 रुकावाकषु अनिठः पुकीहिगाः॥ दिनिहनिदनिमथेमृनि सुनित्रुनि विनिंकानि मधुमविनि। लिनिअगान  
 निठः पुनालगाः यधकिपावधुदगेवननान्। गकावाकषु मधुमानवाहन अनिठः यधकिआवाय्याः कान्॥  
 दिनिअनिसुजने। हनिनधकाः दनिदनिन मगआमगननं नुनविनिहिंसायी कुलआकाने विनयवगन निनअ ३६  
 लीहावे निगगोद्यावपि॥ नृधिः सनाधिर्य धिवधिसाधयः कुधिकुधी शुद्धनिवृद्धागीयधिः। ममअवाकानगम  
 निठामेगा सुतः यन सिधनिनवनन ॥ धकावाकषु मधुकादगवाहनवाः निठः कन॥ नृधिः पुआवववाजा  
 धसाधनं सिद्धो। यधसंपुनः वधवधन कुधकाय कुधधुकाया सुधलोच वधअवगमन वधगाठन  
 ममसमर्पणः

विधुसंवाहो॥ लिधिधिधि शुद्धनि पुष्यगी लिधिं लिधिं विधिं शुद्धनि इष्यगी धिधिं। ममानुलोवाय दिनअनिधिधि  
 गलापुषाकानुकाविकर्षणीतथा॥ मकावाकषु द्यादगवाहननिठा वदकिआवाय्याः। निधुविसनन धिधुसंरुद्धन  
 शुषलभय॥ पुष्यपुष्य लिधदीको निवआ लिधला। निधदाह द्यावपिगदनी। विधुयाको विधुसवन द्यावपिगदनी  
 शुषलुद्धो इषवेकस्य धिधुपुनी कषविनवन। रोवादि ककोन दिकेध॥ ॥ नपि निधियापिमथवपिधुपि  
 लुधिं लिधिं नयनिदप्यगी सुपि। चनेननीवननपि कुपक्रियीनसुगी रिपाकान पविनीसुयादन॥ नपसकायन  
 पनेनय्यदयावपिगदनी निधनरुणधधुआपुयाको रुवपवीठननुसंगन। निधवगप। लुधुकेपने। निध  
 उपदाह नयनीनला दपहधधमावनयाः। सुपुगी नयआका। ननयउवल रुद्धयावपिगदनी कुपनि











ध्व। नयिषीय। नयिषीवहि। नयिषीमहि॥ ५७॥ वविनाद॥ ४८॥ संप्रसाद॥ ४९॥ वकीष्ट॥ ५०॥ इदम॥ ५१॥ दीर्घ॥ ५२॥ कृया॥ ५३॥ आराध॥  
 हासीष्ट॥ ५४॥ ५५॥ ५६॥ ५७॥ ५८॥ ५९॥ ६०॥ ६१॥ ६२॥ ६३॥ ६४॥ ६५॥ ६६॥ ६७॥ ६८॥ ६९॥ ७०॥ ७१॥ ७२॥ ७३॥ ७४॥ ७५॥ ७६॥ ७७॥ ७८॥ ७९॥ ८०॥ ८१॥ ८२॥ ८३॥ ८४॥ ८५॥ ८६॥ ८७॥ ८८॥ ८९॥ ९०॥ ९१॥ ९२॥ ९३॥ ९४॥ ९५॥ ९६॥ ९७॥ ९८॥ ९९॥ १००॥  
 ध्व। नयिषीय। नयिषीवहि। नयिषीमहि॥ ५७॥ वविनाद॥ ४८॥ संप्रसाद॥ ४९॥ वकीष्ट॥ ५०॥ इदम॥ ५१॥ दीर्घ॥ ५२॥ कृया॥ ५३॥ आराध॥  
 हासीष्ट॥ ५४॥ ५५॥ ५६॥ ५७॥ ५८॥ ५९॥ ६०॥ ६१॥ ६२॥ ६३॥ ६४॥ ६५॥ ६६॥ ६७॥ ६८॥ ६९॥ ७०॥ ७१॥ ७२॥ ७३॥ ७४॥ ७५॥ ७६॥ ७७॥ ७८॥ ७९॥ ८०॥ ८१॥ ८२॥ ८३॥ ८४॥ ८५॥ ८६॥ ८७॥ ८८॥ ८९॥ ९०॥ ९१॥ ९२॥ ९३॥ ९४॥ ९५॥ ९६॥ ९७॥ ९८॥ ९९॥ १००॥

[illegible]



[illegible]

क संज्ञायाः। ति। ताम्बाधित्वालिङ्। लिङादगमि र्गुणार्थे अङ्कसंज्ञा रवणि। आर्धे अङ्कत्वात्कृत्वा दयानरुवकि। पनस्मैपः  
यानां गलं गुं सुं लथसगल्वमः। लिङादगमनां पनस्मैपदसंज्ञकानां निवादिनां स्तानयथासंख्यं गलादयज्ज्वादगमरुवकि  
। दकानां वृद्धार्थः। न्धिरुवतिर्याः अस्यायनालिङ् किङ् वणि। गुवावूक् लूङ् लिङाः। गुवाः इन्द्रस्य वृणागमरुवणि। अ  
ज्जदित् लूङ् लिङाः पननः। लिङि धागा वनस्यास्य लिङि पनना धागा वनस्यास्य सथमस्येकावा द्वितीयेकावा वा यथासंख्यं  
वदित् लूङ् वणि। रुलादि गणः। अस्यास आदिरुतां लै निधन। अनादिरुतां लूथन। रुवगनः। रुवगनस्यास्य अकाना रुव  
ति। लिङि पननः। अलाक्यस्य निवचनार्थं कानसा स्तानरुवणि। अस्यासंवेदतिरस्य वत्। असिद्धवदराहादि निवूक। असि  
द्धत्वमिति। अविश्रूयान्तिद्यादिना उवदित्याक। वूक् यृग्वृषट् यत्। सिद्धो वक्या विनिवूकः सिद्धत्वां नरुवणि। वरु



[illegible][illegible]



[illegible]

यस्य उन्मूलनात् तदा मरुवती निवचनादाम ॥ ॐ नमः ॥ दयानग निहिंसादानम् ॥ दयायास्य ॥ अथाधुना लिटि  
यननेऽम् मरुवति । दयाऽक ॥ अयगने ॥ यनापूर्वऽ ॥ उपसर्गस्यायगे ॥ उपसर्गसुनरुस्यायगे यनने लर्त्तुवति । याला  
याऽक ॥ जागृति जाग्रय ॥ उष विदजागु न न्यगनस्या ॥ अथाधुना लिटि यनने विकल्पेनाश्रुवति ॥ उषऽ ॥ जागृता मास ॥ आ  
भाश्रुता वद्विब्वन ॥ अवाप्ति ॥ अजकस्या अस्य स्थिति विनि यनने वद्विब्वति ॥ अजागव ॥ जाऽ ॥ इ विविबुलदिम् ॥ उष  
वद्विपुनिषध विषये जागृ ॥ उषऽ ॥ अरुवति । क्विचि ल वलुठिना वरुयित्वा ॥ अजागव ॥ अजागव ॥ अजागविथ ॥ अजागव  
थू ॥ अजागव । ललूकमावा । उल्लसयूयस्य वल्ले लिहवति ॥ अजागव ॥ अजागव ॥ अजागविव ॥ अजागविम ॥ उषदाहा । उ  
षाऽक ॥ यक ॥ उषा ॥ विदकानं ॥ विदाऽक ॥ यक ॥ विवद ॥ इयव्य ॥ अगुपयथा ॥ उषधया ॥ अकानस्य वद्वि



4A

၅၈၁

五

इन्द्रि। नम उ प। क्षपध ता दृ द्वि त्रैवति ॥ नन च। नन च उ१। नन च १॥ धृ स। स्या ग न क न्ना कि लै मा सि  
 । तै नान्न ना सि क ला यान रु व ति। धृ स। द धृ सा त। द धृ सि न ॥ रु त नि य को। प ह्य ल। ग रु त रु ज गु य न्य  
 ॥ उ षी क्षा नू नी कि ति नि ठि य त ता। का न स्य नु त्वै रु व ति। अ स्या स लो य न्य। रु त रु १। रु ११ रु ति थ १। द  
 मु द म्भ मे ॥ द द म्भ। ग कि ग कि द मि थ क्री ना। श्रु ति वि क ल्ये न अ पि दि ति। अ दं ग स्य कि लै। कि ल  
 य कं नू न ना सि क ला य ॥ अ सि द्ध व द गु रा दि ति ला य स्या ति द्ध ता दा नु क रु त म ध ० ति नु वै लै या प्रा ति  
 । ग रु त रु ज गु य न्य ति। रु का ना द ता स्या स लो यान रु व ता भ द रु उ१। द रु १। य कं। द द म्भ उ१ द द म्भ उ१  
 द द मि थ। द रु थ १। द द म्भ थ १। द रु। द द म्भ। द द मि थ। द द मि म ॥ य उ य नि ष लै। स लै। वि क ल्ये



न कित्वा यनिष्टृष्टं ॥ अथासंज्ञादण्डयत्यया विनिमित्तं ॥ यनिनिमित्तं ॥ अथ सितं सयसितं सह सत्सु सत्सु मिमित्तं  
न ॥ अथ यनिष्टृष्टं ॥ अथासंज्ञादण्डयत्यया विनिमित्तं ॥ यनिनिमित्तं ॥ अथ सितं सयसितं सह सत्सु सत्सु मिमित्तं  
सुजितं ॥ यनिष्टृष्टं ॥ अथासंज्ञादण्डयत्यया विनिमित्तं ॥ यनिनिमित्तं ॥ अथ सितं सयसितं सह सत्सु सत्सु मिमित्तं  
स्यामलापि रवग ॥ अथ यनिष्टृष्टं ॥ अथासंज्ञादण्डयत्यया विनिमित्तं ॥ यनिनिमित्तं ॥ अथ सितं सयसितं सह सत्सु सत्सु मिमित्तं  
युवकसंघं ॥ अथासंज्ञादण्डयत्यया विनिमित्तं ॥ यनिनिमित्तं ॥ अथ सितं सयसितं सह सत्सु सत्सु मिमित्तं  
याफ नलसददवादि युनानां ॥ अथासंज्ञादण्डयत्यया विनिमित्तं ॥ यनिनिमित्तं ॥ अथ सितं सयसितं सह सत्सु सत्सु मिमित्तं  
नाजिगमगसां ॥ अथासंज्ञादण्डयत्यया विनिमित्तं ॥ यनिनिमित्तं ॥ अथ सितं सयसितं सह सत्सु सत्सु मिमित्तं

थ। पक। ऊऊ ननु विय। दि॥ दद दान॥ नग स द द वा दि यु न न मि ख न्ना स्या सला य विष वं॥ दद व। दद दान। दद दि न॥ पृया ल न  
 दूत्र न या॥ गृह्य र्हा र्हा वा। र्वा धा र्हा कि निलि टि य न ता वा ऊ र्वा र्वा वि रु र्वा य क। य न न न॥ प दान। प द उ॥ प द॥ कृदि नि  
 य मा दि ट। य य वि ध। य य॥ य य। य यान। य यि व। य यि म॥ ऊ र्वा र्वा र्वा मि नि यु न क र्वा र्वा र्वा क र्वा दि न न न्ना य क न  
 न स द द वा दि न नि ष व॥ य य न उ॥ य य न॥ य य वि ध॥ न ह दी को॥ न न उ। र्वा र्वा र्वा स क काना क स र्वा र्वा॥ न न॥ र्वा र्वा र्वा र्वा  
 ऊ र्वा र्वा नि र्वा र्वा सि म व व। स मि स्त्र न न न न मि र्वा र्वा र्वा स क काना वि दा॥ र्वा र्वा र्वा कि निलि टि य न ता वा ऊ र्वा र्वा वि रु र्वा य क॥  
 अ र्वा सला य य। थ लि व स टि। न उ॥ न उ॥ य क। न न उ॥ न न उ॥ स वि न र्वा र्वा स न य द। न उ। न न ता। न डि न। न न उ  
 न न उ। न न डि न॥ द द न क र्वा॥ द य न दि नि लि टि। द द वा र्वा र्वा दि य न ता दि र्वा र्वा र्वा र्वा वि रु र्वा य क। दि र्वा र्वा र्वा न व दि र्वा र्वा र्वा र्वा







अथ्यासस्य संप्रसारणं रुवति वृद्धिः । उवाच । यदि ह्यदिना संप्रसारणं । यका नम्य संप्रसारणं पाफे । लिटि वया यथा वया य  
का नम्य लिटि यनतः संप्रसारणं न रुवति । वञ्च स्यान्मनस्य किनि वया यका नम्य किनि लिटि यनती वका नम्य पाफे रुवति ।  
अकः सवर्णं दीर्घः ०० अथ्यासस्य कथा नूकानया दीर्घः । उवः ०० उवूः ॥ पकः । उयः ०० उयूः । उवयिथ ॥ लिट्वादात्मन  
पदं । उवः । उवान् । उविनः ॥ यदा वयि नादः ०० न रुवति तदा लृट् । अथ्यासस्य कथा ०० संप्रसारणं पाफे ॥ वः ०० वः । अलि  
टि यनतः संप्रसारणं न रुवति ॥ अतः डीनतः ०० अकानाका हानिः । नूकनस्य नलः ०० स्कान डीनतः रुवति वृद्धिः । वको । अ  
नालापः ०० निवः । ०० डादा वा द्वा द्वा मुकः अजादो किनि यनतः अकानलाया रुवति । ववः ०० ववूः । अचक्रासूथल्यनि  
गानिर्णयं निवधः ०० ववाथ । अतः शोऽस्य नि नि यमा ०० पकः ०० वविथ । ववः । ववान् । वविनः ॥ डादायी वृद्धो ॥ लि

५